

אוצר הנפש

* **		
20:02	18:46	י-ם
20:05	19:01	ת"א
20:06	18:54	חיפה
20:03	18:52	ב"ש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הפרשה אוצר הסיפור

מחלוקות ומופתים בחייו של הרבי מקאמרנא

י' באייר (נצח שבנצח) הוא היוצייט של רבי יצחק אייזיק מקאמרנא. אצל ר' יצחק אייזיק הנהגת העדה ונתינת התורה לא חיו בשלווה זו לצד זו: כך אמר בעל הייטב לב, שבתחילה באו לקאמרנער הרבה חסידים ואחר כך התמעטו, אבל בנסיעותיו תמיד נאספו אליו רבים. והסביר שבשמים היתה נחת רוח גדולה מחיבוריו, לכן פעלו שלא יגיעו אליו אנשים ויפריעו לו – מה שאין כן כשהוא ממילא בדרך... בסיפור הבא מומחשים באופן מעניין המחלוקת עליו, שגרמה להתמעטות החסידים, וגם חשיבותו בשמים:

אמר הגארליצער: אתן לך עצה. לפני שתלך אליו תשתווה עם החברא קדישא...

יהודי מלבוב הגיע לדברי חיים מצאנז, וספר לו שבימים אלה נמצא בלבוב הרבי מקאמרנא להשגיח יום-יום על הדפסת חומש היכל הברכה. הרבי אמר – תגיד לו בשמי שלא ידפיס פירושו, שהוא קבלה, על החומש. כשיצא הלך אחריו הרבי מגארליץ ושאל: מה דברת עם אבי? וענה לו. שאל אותו: מה אתה מתכוון לעשות? וענה – מיד כשאחזור ללבוב, אלך ואומר לו. אמר הגארליצער: אתן לך עצה. לפני שתלך אליו תשתווה עם החברא קדישא... ועוד סיפור: פעם היה רבי יצחק אייזיק בוואלאווע בעת מגיפה, ואחר שעלה לתורה בשבת אמר במי שברך "בעבור שנדר תק"ס גוים בעבור יהודי אחד"... ומתו הרבה נכרים ואף אחד מישראל לא מת, עד שהגוים אמרו שהרבינר קלל אותם והוצרך לברוח משם.

האמר שבתוך העמר

המצוה של ספירת העמר כתובה בפרשתנו, פרשת אמר. כידוע יש קשר בין המלה אמר למלה עמר – ה-ע מלבישה את ה-א. האמר נמצא בתוך העמר, וכאן יש את המצוה, כפי שאומרים ביהי רצון אחרי הספירה כל לילה – עד לשיא של "תספרו חמשים יום", מגיעים לשער הנון, מתן תורה. ידוע גם הרמז ש-אמר ר"ת אור-מים-רקיע, שס"ת עמר למפרע. אור-מים-רקיע היינו אמר יורד, מאור למים לרקיע – כפי הפשט בכתבי האריז"ל. כל סוד מעשה בראשית הוא "ויאמר אלהים", כל מאמר הוא אור-מים-רקיע. סופי התיבות הם עמר למפרע, להאיר ולהעלות את העמר, שהוא מן השעורה, מאכל בהמה, סוד שם בן, מלמטה למעלה.

(משיעור ט' אדר-שני ה'תשס"ה)

אוצר הפתגם

בפרקי אבות יש מאמר על יין וקנקן של רבי מאיר בעל הנס. הוא אומר "אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו – יש קנקן חדש מלא ישן ויש קנקן ישן שאפילו חדש אין בו". כלומר, יתכן שיש תלמיד צעיר שיש בו חכמה גדולה ועתיקה ולעומתו יתכן מישהו מבוגר שאין בו כלל תורה.

(משיעור י"ג אייר פ"ב)

לדון את כל האדם לכף זכות איננו ענין תיאורטי – יש לו תכל'ס, הדין קובע כיצד להתייחס. כשאני דן לכף זכות אני מרחם על הזולת, ותכלית החיים בעולם הזה היא שהאחד ירחם על השני, לא יתנהג איתו בדינים – זו תכלית הבחירה הטובה, שמתבטאת ביחס נכון לאחר.

(משיעור ט"ו טבת פ"ב)

תמימות היא משהו עצמי – או שיש לך תמימות או שהענין אבוד... אי אפשר לקנות בנפש תכונה של תמימות באופן מעושה.

(משיעור ג' ניסן פ"ג)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

רבי מאיר – מקור חיבור התורה והמדע

רבי מאיר (בעל ההילולא של **יד באייר** – פסח שני) הוא המקור של חיבור התורה והמדע. מדוע? מי היה אבא של רבי מאיר? לא יודעים, כי רבי מאיר הוא גר. הרבי שלו, רבי עקיבא, הוא בן גרים – הוא עקיבא בן יוסף, שאביו היה גר, אבל רבי מאיר הוא בעצמו גר לגבי שמעיה ואבטליון יש דעות. מי עוד גרים? יש אונקלוס הגר ועקילס הגר. **מי שמתרגם את התורה גם לשפה של האומות הוא גר, כאן רבי מאיר מביא את המדע להתחבר עם התורה.** הוא גר שבא עם מטען, חכמת רומי וגם חכמת יון. רבי מאיר סובר ש"אין אבוד" ביחס לאלישע-אחר ומנסה לתקן אותו – עליו כתוב שהיו

רבי מאיר מתעסק עם האפיקורסים, מקרב אותם ורואה מה אפשר לתקן בהם

נושרים ספרי מינות מחיקו, הוא עסק בחכמה יונית. רבי מאיר מתעסק עם האפיקורסים, מקרב אותם ורואה מה אפשר לתקן בהם. מי עוד אהב להתעסק עם אפיקורסים? רבי נחמן מברסלב והרבי ר' בונים מפרשיסחא. כתוב שחבריו של רבי מאיר לא עמדו על סוף דעתו – לא הבינו איך הוא יכול לקרב את אלישע-אחר ומה הוא רוצה לתקן אצלו. כמה שוה **אלישע-אחר? כתר**, שעולה גם סוף דעת. כשמחברים לזה את **רבי מאיר** (שעולה **תבונה**) מקבלים "**כתנות אור**", כפי שהיה כתוב בספר התורה של רבי מאיר!

רבי מאיר הוא אחד מחמשת תלמידי רבי עקיבא אחרי פטירתו כד אלף תלמידיו יש מחלוקת מי הגדול שבהם – בדרך כלל אומרים שרבי שמעון בר יוחאי, אבל לפעמים אומרים שרבי מאיר. במקום אחד האריז"ל מסביר שרבי עקיבא הוא סוד העקב של אדם הראשון. כתוב שתפוח עקבו של אדם הראשון היה מכה גלגל חמה, והאריז"ל אומר שרבי מאיר הגדול בחמשת תלמידי רבי עקיבא הוא סוד התפוח בעקבו של אדם הראשון, ורבי יוחנן הסנדלר הוא הקטן שבהם והוא בסוד הסנדל שמלביש את העקב. [מהו גלגל חמה?] כנראה חכמת אומות העולם שמונים לחמה. [למה צריך את הסנדל?] אור גדול צריך לבוש – או כדי שלא ישרוף את העולם (אם הוא גדול מדי) או כדי שלא תהיה יניקת החיצונים (אם הוא לא מספיק גדול). כמו שאדם הראשון צריך "כתנות עור" (ואצל רבי מאיר כתוב "כתנות אור", כנ"ל). רבי יהודה הנשיא הוא מתלמידי רבי מאיר, והוא אומר שעדיף מחבריו מפני שראה את רבי מאיר מאחוריו, ואם היה רואה אותו מפניו היה עדיף יותר. גם זו סוגיא גדולה באריז"ל, מה פירוש שראה אותו מאחוריו – הוא מסביר שהוא מבחינת קשר של תפילין, סוד האחור שראה משה רבינו.

(משיעור י"ג אייר פ"ב)

אוצר קצר

תיקון החמצה בשש"פ ובפסח שני

בשיחה של "קצר א וועלט היינט" הרבי דבר בבניה על כך ש"כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו". המאמר הזה אומר שכל פעם שבית המקדש לא נבנה זו החמצה, בהחלט היה ראוי להבנות באותו דור ורק שהחמיצו. **פסח אומר לנו לא להחמיץ את ההזדמנות, אם החמצת – אפשר לתקן, זה המסר של פסח שני.** יש כאן תהליך – **בפסח ראשון אין חמץ**, אין שום החמצה, כל העבודה היא בזריזות, בדילוג וקפיצה ("קול דודי... מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות"). **בפסח שני** כבר "**מצה וחמץ עמו בבית**" ובשבועות כבר יש **חמץ בקדושה**, יש אתהפכא והחמץ הוא בבחינת "ויגבה לבו בדרכי הוי". **שביעי של פסח** הוא ממוצע בין פסח ראשון לפסח שני – אסור שיהיה חמץ, אבל כבר בסעודת משיח, לאחר צאת הכוכבים, מותר שרויה, **יש חמץ בתוך המצה**, דרך גלגול שגם אם 'החמצת' אפשר לחדש את השליחות הזו בעצמה.

(משיעור שביעי של פסח ע"ז)

אוצר הרמז

סוד ה-"קץ" בספירת העומר

"**וּסְפַרְתֶּם לָכֶם, מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת, מִיּוֹם הַבֵּיאֲכֶם, אֶת-עֹמֶר הַתְּנוּפָה**: בפרשתנו, אמור, אנו קוראים על המצווה שאנחנו מקיימים אותה בתקופה זו של השנה ערב ערב – ספירת העומר.

וספרתם לכם כי מלת "לכם" מורה על עניני עוה"ז כמאמר (פסחים סח ע"ב) חציו לכם וחציו לה'. ידוע הווארט של רבי מרדכי מנדבורנא, שהרבי מביא בשמו, על "בעיני נמי לכם" – **נמי** בגימטריא ק ו-**לכם** בגימטריא **ץ**, סוד ה-**קץ**, "קץ הפלאות". מביאים את הקץ על ידי שמוציאים את כל החיות מהקליפות – הכל תלוי ב"בעיני נמי לכם". יש "חציו לה", התורה והמצוות, אבל חצי של עבודת ה' היינו ה"חציו לכם" – העבודה של "בכל דרכיך דעהו" – ודווקא החצי הזה הוא סוד הגאולה, קשור למשיח – "**בעיני נמי לכם**" עולה **משיח בן דוד**.

(משיעור מוצאי א' אייר תש"פ)

משיח בן יוסף ומשיח בן דוד

רבי מאיר רמוז בראשי התיבות של הביטוי "רוח אפינו משיח הוי". על מי הפסוק מדבר? יאשיהו המלך, זו קינה שמקונן עליו ירמיהו. יאשיהו הוא ממלכי בית דוד – זהו סוד של מאיר כמשיח בן דוד. יש לו גם רמז של משיח בן יוסף – מאיר רמוז בראשי תיבות "**משם רועה אבן ישראל**" שכתוב בברכת יוסף. אם כן, רבי מאיר – שאמר על עצמו שהוא משיח – כולל גם את משיח בן יוסף וגם את משיח בן דוד, גם מרחל וגם מלאה.

(משיעור י"ג אייר פ"ב)